

Některá francouzská přídavná jména mají v češtině význam komparativu nebo superlativu, např.:

antérieur, -e à qc	dřívější než co
postérieur, -e à qc	pozdější než co
supérieur, -e à qc	vyšší než co
inférieur, -e à qc	nižší než co

TĚŽ: minimal, -e, maximal, -e, majeur, -e, mineur, -e, infime, suprême aj. Nelze je tedy stupňovat.

57 ADJEKTIVA MÍSTO JINÝCH SLOVNÍCH DRUHŮ

ADJEKTIVA MÍSTO ADVERBII

V této funkci se nemění. Nejběžnější příklady:

parler bas / haut	mluvit tiše / nahlas	peser lourd	hodně vážit
/ fort	/ hlasitě	sentir bon	vonět
chanter faux	zpívat falešně	travailler dur	tvrdě pracovat
coûter cher	být drahé	voir clair	vidět jasně
s'habiller jeune	oblékat se mladistvě	aj. (→ 202)	

ADJEKTIVA UŽÍVANÁ JAKO PODSTATNÁ JMÉNA

Il admire le moderne. (= ce qui est moderne)
 L'important, c'est la vérité. (= la chose importante)
 Qui n'aime pas le beau? (= les belles choses, ce qui est beau)
 Le noir est à la mode. (= la couleur noire)

SROVNEJTE francouzské ekvivalenty českých adjektiv (několik příkladů)

l'Université Charles	Karlůva univerzita
la place Venceslas	Václavské náměstí
le livre de Pierre	Petrova kniha
un banc de bois	dřevěná lavice
une agence de voyages	cestovní kancelář
un voyage de service / d'affaires	služební cesta
un séjour de huit jours	týdenní pobyt
la récolte de cette année	letošní sklizeň
un collier en or	zlatý náhrdelník (doré pozlacený)
un manteau en laine	vlněný kabát
le moulin à vent	větrný mlýn

Poznámka

Adjektiva odvozená od názvů zemí, krajů, měst, význačných osobností (→ 284, 285)

ZÁJMENA / PRONOMS - ADJECTIFS

58

Zájmena jsou slova, která sama neoznačují osobu nebo věc, nýbrž jen **plnovýznamová slova** (podstatná jména, přídavná jména či jiné druhy slov), popř. celé výpovědi zastupují.

Rozlišujeme

- **zájmena osobní, ukazovací, přívlastňovací, tázací, vztažná a neurčitá,**
- **zájmena samostatná a nesamostatná** (nesamostatná se dle francouzské terminologie řadí mezi *adjectifs*).

Na rozdíl od podstatných a přídavných jmen existují, kromě přívlastňovacích zájmen, i tvary **zájmen středního rodu** (→ 62, 77).

OSOBNÍ ZÁJMENA / PRONOMS PERSONNELS

59

TVARY

samostatná		nesamostatná	
		podmět	předmět
			nepřímý
1.	moi	je / j'	me / m'
2.	toi	tu	te / t'
3.	lui	il	le / l'
	elle	elle	la / l'
		on (→ 61)	-
	nous	nous	nous
	vous	vous	vous
	eux	ils	les
	elles	elles	les

Zvratné zájmeno

soi	-	se / s'	se / s'
-----	---	---------	---------

60 ■ ■ ■ UŽITÍ

■ Osobní zájmena samostatná užíváme:

- v samostatném postavení, např.:
Qui est-ce? – Moi. *Kdo je to? – Já.*
 - při zdůraznění, např.:
Toi, tu ne le comprendrais jamais. *Ty bys to nikdy nepochopil(a).*
 - po předložkách, např.:
Je ne veux pas y aller sans lui. *Nechci tam jít bez něho.*
 - po srovnávacích příslovcích, např.:
Il est plus intelligent qu'elle. *Je intelligentější než ona.*
Tu n'es pas comme moi. *Nejsi jako já.*
 - po c'est / ce sont, např.:
C'est vous? – Non, c'est / ce sont eux. *To jste vy? Ne, to jsou oni.*
- Prosazuje se tendence užívat pouze c'est, tj. c'est eux (bez vázání, → 12, 238)
- ve spojení s même(s), seul(e,s), např.:
Lui seul m'a aidé. *Pouze on mi pomohl.*
Il m'a aidée lui-même. *On sám (osobně) mi pomohl.*
- POZOR**, rozlišujte: lui seul × lui-même

■ Osobní zájmena nesamostatná

Užívají se ve spojení se slovesnými tvary a určují osobu a číslo; zastávají funkci zájmenného podmětu či předmětu.

Je travaille.

Pracuji.

Tu m'accompagneras?

Půjdeš se mnou?

Vous ne venez jamais nous voir.

Nikdy se na nás nepřijedete podívat / k nám nepřijedete na návštěvu.

■ Zvratné zájmeno se / soi

Zvratné zájmeno se užíváme pouze ve 3. os. sg. a pl. a v infinitivu: se lever – il / elle se lève – ils / elles se levaient...;

v ostatních osobách stojí zájmena odpovídající podmětu (me, te, nous, vous):

je me repose – vous vous entraînez... (→ 121, 124)

Zájmeno soi odkazuje na neurčitě zájmeno (on, chacun, tout le monde, quelqu'un, personne, etc.):

On a toujours besoin d'un plus petit que soi.

Člověk vždycky potřebuje někoho menšího, než je sám.

On se sert soi-même?

Obsluhujeme se sami? (→ 61)

■ SROVNEJTE:

Pierre est rentré chez lui.

Petr se vrátil domů.

Le soir, tout le monde rentre chez soi.

Véčer se každý vrací domů.

■ Neurčitý podmět on

On je neurčitě zájmeno osobní nesamostatné. Ve větě má funkci podmětu, poji se (jako zájmeno il) se 3. osobou jednotného čísla.

(On a parlé. A-t-on parlé? Qu'en dira-t-on? On y va! Etc.) Zastupuje pouze životná substantiva (→ 87).

Jeho francouzské ekvivalenty:

- tout le monde (běžně užívané) každý, lidé
- n'importe qui (běžně užívané, une personne quelconque non précisée) někdo, kdokoli
- je (= on de modestie – v psané francouzštině)
- tu, vous (v mluvené francouzštině) ty, my
- il, elle, ils, elles (v mluvené francouzštině) on, ona, oni, ony
- nous (v hovorové francouzštině) my